Ankenævnet for Forsikring

Den 30. august 2017 blev i sag nr. 90379:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning med forsikring ved tab af erhvervsevne i PFA Pension. Han klager over, at selskabet har afvist at yde dækning for et anmeldt erhvervsevnetab efter 1/1 2014.

Selskabet udbetalt invalidesum i 2008 samt løbende ydelser fra 8/10 2005. Selskabet har anført, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad efter den 1/1 2014.

Forsikringen giver ret til udbetaling af fulde ydelser, såfremt erhvervsevnen nedsættes med 2/3 eller mere på grund af sygdom eller ulykke. Nedsættes erhvervsevnen med halvdelen, er der ret til halve ydelser.

Klageren, der er født i 1960erne, har en håndværksuddannelse. Han har været beskæftiget med sit håndværk som leder på en fabrik, og i 2004 startede han egen virksomhed indenfor den maritime branche. Han blev sygemeldt i 2005 efter et færdselsuheld, hvor han pådrog sig brud på rygsøjle og skade i venstre skulder. Han har efterfølgende haft gener fra migræne, som bliver forværret ved stress. I juni 2007 var han impliceret i et nyt færdselsuheld, hvor han fik brud på sit ene skinneben og højre arm. Han har efterfølgende været i virksomhedsrevalidering med butiksarbejde, hvor han arbejdede 20-25

timer med skånehensyn. Han har videre været i virksomhedspraktik som pedelmedhjælper med 12 timer ugentligt. Klageren fik i 2009 afslag på fleksjob, da arbejdsevnen ikke var afklaret. Han har også været i virksomhedspraktik som lagermedarbejder, hvor han arbejdede ca. 20-22 timer om ugen. I februar 2012 påbegyndte han virksomhedspraktik i en maritim virksomhed, hvor han skulle gennemføre uddannelse. Den 23/10 2013 er det af kommunen det noteret, at han ikke havde bestået uddannelsen, og at han ønskede en snak vedrørende pension.

I klageskema af 12/1 2017 til nævnet har klageren blandt andet anført:

> "Forord
> Det helle starter da jeg desværre kørte galt 2005 og igen blev kørt ned i 2007. Hvor jeg pådrog mig en del skader, 2 brud i nakken og 1 brud i ryggen, samt ødelagt skuler, og brækket lig arme og ben, ben var et åben benbrud, det værste syndes jeg i dag, var at jeg slog mit hoved og det flæg, lå flere minutter uden vær trækning, dette kan jeg mærke i dag jeg ikke kan huske og har meget migrænen.
>
> Lidt om mit forløb
> Efter en meget hård omgang, genoptræning (som jeg selv stod for, fik ikke noget hjælp) starte jeg ved jobcenter, og har der prøvet meget men har ikke kunne gennem føre det pga., mit helbred, så jag har op givet jobcenter, dag det kun bliv være og være, og det ville de ikke forstå.
> Da jeg heldig vis har en dejlig familie, kan jeg være [i udlandet] om vinteren, hvor jeg har det meget svært med min ryk og ben og nakke, det hjælper med varme, som min læge sage, du vil få gigt med alle de brud.
> Jeg har siden jeg kørte galt fået penge af PFA, hvilket har hjulpet mig meget, men så en dag stoppe de, og jeg syndes uden grundlag. Jeg ved hæfter alle de udtalelser jeg har.
> Jeg fik at vide fra læge og PFA at min erhvervsevne er nedsat med mindst to tredjedel og fik udbetalt, se vedhæftet.
>
> Jeg var her efter i alle mulige job afprøvninger, ved jobcenter og kunne ikke gennemføre så jeg kunne komme på fuld tid, jeg blive til sidst så ked og trat af at blive stresset rundt at jeg til sidst sage de kunne renne mig et hvis sted, og de raskmelde mig her efter og PFA stoppe også udbetaling. Og det kan jeg bare ikke forstå, jeg har nu i over 2 år klaget over det beslutning, som har varet meget lang tid, da de ikke er søde til at svare og jeg har matte rygge mange gange, jeg kan jo ikke se den store forskel på de 2 speciallægeerklæring, og kan heller ikke se hvorfor jeg skulle få det bedre , med det jeg har være udsat for
> Jeg har være til speciallægeerklæring 2 gange for PFA
> Psykolog samt spic læge i migræne neurolog, og de kan ikke gøre mere for mig.
>
> Resume
> Lidt om mig i dag,
> Jeg har en masse migræne og kan ikke se nogen form for fremtid og har dagligt undt i nakke, ryg knæ
> Medicin dagligt tramadol 100mg x2, panodil 500mg2x3 gange, oxynorm 5 mg, ibuprofen 400mg. Samt ricatriptan 10mg. Veg migræne anfald

Håber dette er godt nok til at i vil kigge på det, ved ikke hvad og hvordan man gør og hvad jeg skal gøre, men kan ikke se hvad PFA mener at jeg pluselig er rest igen.
Jeg har selføglig alle papir fra PFA jobcenter og div læger
Og skulle i have spørgsmål er i meget velkommer til at tage kontagt eller ringe
…
Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
At de gen optage min udbetaling, jeg har vedhæftet det hele."

Selskabet har i brev af 27/2 2017 til nævnet blandt andet oplyst:

"Forsikrede har modtaget løbende udbetalinger for tab af erhvervsevne fra PFA Pension fra 8. oktober 2005 pga. følger efter motorcykelulykker i 2005 og 2007. Invalidesummen er udbetalt pr. 1. september 2008, hvor tilstanden blev vurderet at være varigt nedsat med to tredjedele. PFA Pension fulgte op på sagen i 2013, og stoppede udbetalingerne med virkning fra 1. januar 2014, en afgørelse, som efterfølgende er revurderet af PFA Pension adskillige gange. PFA Pension vedlægger til orientering kopi af selskabets afgørelser af 22. oktober 2013 (bilag B), 6. marts 2014 (bilag C), 11. juli 2014 (bilag D), 23. januar 2015 (bilag E), 25. juli 2016 (bilag F) og 15. november 2016 (bilag G). Der blev i afgørelserne bl.a. lagt vægt på, at forsikrede under revalidering har taget forskellige uddannelser og tilegnet sig nye kompetencer, at forsikrede selv har oplyst overfor kommunen, at han under revalideringen klarede at arbejde mange timer dagligt og i denne periode havde færre migræneanfald end normalt samt at der ved speciallægeundersøgelse er fundet sparsomme objektive fund.

Forsikrede oplyser i opfølgningsskema dateret 3. september 2013 (bilaq H), at hans helbredstilstand er uændret/forværret. Han oplyser, at han stadig har problemer med migræne, ryg, venstre arm og venstre ben. Forsikrede oplyser, at han selv mener, at han kan arbejde 15-20 timer om ugen og at han er i gang med arbejdsprøvning/virksomhedspraktik hos [virksomhed 1] 20 timer om ugen. Forsikrede skriver samtidig, at han er i revalidering 37 timer om ugen (ser ud til at være rettet fra 40 timer om ugen).

Forsikrede oplyser i skemaet 'Din funktionsevne i hverdagen (II)' modtaget i PFA Pension september 2013 (bilag II, at han kan gå 1 time ad gangen, sidde i 2-3 timer ad gangen, stå i 1-2 timer ad gangen og uden problemer kan klatre på stiger, gå på trapper etc.,
Bøje sig fremover
Bøje sig bagover
Bøje sig til siden og
Ligge på knæ
Strække armene over skuldrene
Gå på ujævnt underlag/terræn

Han oplyser, at han ikke kan sidde på hug for længe ad gangen pga. sit knæ og at han ikke kan krybe pga. sit knæ og heller ikke kan løfte noget over skuldrene pga. han mangler en muskel.

Forsikrede oplyser, at han kan løfte/bære 20-30 kg.
Forsikrede oplyser, at han har problemer med ben og ryg, når der kommer omslag i vejret, men at det er bedre når det er varmt. Han oplyser endvidere, at han har en del migræne ca. en gang om ugen. Forsikrede oplyser, at han under sin revalidering har været [i udlandet], hvor han havde det meget bedre også ifht. sin migræne, som han der kun havde ca. en gang om måneden.

Det oplyses i lægeattest 2, dateret 2. september 2013 (bilag J), at tilstanden er uændret og lægen vurderer, at forsikrede kan arbejde 4 timer dagligt og at han fremover vil kunne arbejde 20 timer om ugen.

PFA Pension stoppede forsikredes udbetalinger ved afgørelse af 22. oktober 2013 (bilag B).

Forsikrede oplyser i opfølgningsskema dateret 22. oktober 2014 (bilag K), at hans helbredstilstand er forværret og at det gør mere og mere ondt i nakke og ben. Han oplyser, at han har meget migræne, går dårligt og ikke kan sidde for længe. Oplyser, at han tager smertestillende medicin i form at Dolol og Panodil 2x3 dagligt, samt Oxynorm og Ricatriptan mod migræne.

Forsikrede oplyser, at han har været i arbejdsprøvning men max. 15 timer [PFA Pension går ud fra, at forsikrede mener at han højst kan klare 15 timer i arbejdsprøvning pr. uge] Forsikrede oplyser, at han ikke forventer at blive i stand til at øge sin arbejdstid, da han synes det bliver værre og værre med smerter og migræne.
…
Forsikrede oplyser i skemaet 'Din funktionsevne i hverdagen (II)', modtaget i PFA Pension i oktober 2014 (bilag L), at han kan gå højst 1 km., sidde ½ til 1 time, hvis han sidder ned skal han skifte stilling pga. ryg og ben, at han kan køre bil/motorcykel/knallert men dog får ondt i ryggen hvis det er for langt.

Forsikrede oplyser, at han kan
Bøje sig fremover, men dog kun langsomt
Bøje sig bagover
Bøje sig til siden
Sidde på hug

Forsikrede oplyser, at han ikke kan:
klatre på stiger, gå på trapper etc., fordi det er en hård belastning for hans ben.
Ligge på knæ
Krybe pga. knæ og ben
Strække armene over skuldrene eller løfte noget over skuldrene.
Gå på ujævnt underlag/terræn fordi hans ryg, ben og nakke ikke har godt af det.

Forsikrede oplyser, at han kan løfte 15 kg.
…
Forsikrede oplyser, at han har migræne 2-3 dage over en 14-dages periode, hvis han har det godt, men at han altid har ondt i ben, nakke og ryg.
…
Forsikrede er på PFA Pensions foranledning blevet undersøgt hos speciallæge. Det fremgår således af speciallægeerklæring af 21. januar 2014 fra speciallæge i ortopædkirurgi … (bilag M)
…
PFA Pension bemærker, at speciallægen vurderer, at de objektive fund er af relativt sparsom karakter. Desuden at speciallægen bemærker, at han ikke vurderer, at de enkelte fysiske gener fra kroppen er af et omfang der hindrer et fysisk eller måske mere stillesiddende arbejde, men at man dog skal tage hensyn til at der er klager fra flere steder i kroppen. Selskabet bemærker også, at speciallægen får det indtryk, at forsikrede godt kan foretage sig fysiske ting som f.eks. at [arbejde i den maritime branche], men hvis han skal foretage fysisk aktivitet hver dag som fuldtidsjob, kan der opstå problemer med smerter

fra ryg samt cerebrale symptomer. 'PFA Pension bemærker i den forbindelse, at det er en betingelse for at få udbetaling, at erhvervsevnen er nedsat med mindst halvdelen og at det således ikke er tilstrækkeligt, at forsikrede muligvis ikke kan arbejde på fuld tid.

Det oplyses i Lægeattest til Rehabiliteringsteam, dateret 8. april 2014 (bilag N), at forsikrede aktuelt behandler sin migræne med Maxalt med rimelig god effekt, hvilket betyder at han mister ca. en dag om ugen pga. migrænen. Det oplyses, at forsikrede får flere anfald, hvis han bliver stresset.....Grundet hans fysiske handicaps prøvede han at [få andet arbejde i den maritime branche], men han dumpede til eksamen.....[Klageren] kan ikke klare et fysiskt belastende arbejde.... Det oplyses, at [han] har været i flere revalideringsforsøg, som alle er faldet dårligt ud set fra [klagerens] side.'

PFA Pension bemærker, at lægeattestens anvendelse af udtrykket 'fysiske handicaps' og at han ikke kan klare et fysisk belastende arbejde bl.a. ikke stemmer med fremstillingen af forsikredes helbredstilstand i ovennævnte erklæring afgivet 2 ½ måned tidligere på året fra speciallæge i ortopædkirurgi … (bilag M), som skriver, 'at de objektive fund er af relativt sparsom karakter, hvilket svarer til at forsikredes smerteoplysninger heller ikke er af værste karakter'.

PFA Pension bemærker endvidere, at forsikrede forholder sig negativt til de gennemførte virksomhedspraktikker/revalideringsforsøg, i hvert fald når de refereres overfor den attestudstedende læge, hvilket står i kontrast til resultaterne af disse forløb, jf. nedenfor.

Akter fra Jobcenter … , modtaget i PFA Pension i april og december 2014 (bilag 01, 02 og P).

Det fremgår af notat af 11. september 2008 (bilag 02, s. 99 af 113), at 'Pgl. arbejder 20-25 timer pr. uge. Der er fortsat skånehensyn i forhold til nedsat tid og længere pauser. Pgl. er beskæftiget med butiksopgaver som ekspedition af kunder, udpakning af varer, styring af internetbutik.

PFA Pension bemærker, at forsikrede i 2008 klarer at arbejde 20-25 timer om ugen.

Det fremgår af notat af 3. oktober 2008 (bilag 02, s. 97 af 113), at '[klageren] fortæller, at det går godt for tiden. En gang imellem går han ned med flaget. Arbejder et par timer om formiddagen, slapper lidt af ved middagstid og i igen på arbejde et par timer om eftermiddagen.'
…
Det oplyses i ressourceprofilen, notat af 13. april 2010 vedr. arbejdsprøvning i [butik] (bilag 01, s. 31 af 38) at '[Klageren] arbejder ca. 17,5 timer om ugen'

Det fremgår af notat af 19. maj 10 (bilag 01, S. 31 af 38) at

- 'i den nuværende praktik er han kommet op på 20-22 timer om ugen med varierende opgaver
- Alle skånehensyn i arbejdsprøvning/praktikken er tilgodeset
- At han ved siden af virksomhedspraktik udfører forskellige opgaver på [udendørs og maritimt center].'

PFA Pension bemærker, at forsikrede i 2010 klarer 20-22 timer i arbejdsprøvning og at han derudover udfører forskellige opgaver på [udendørs og maritimt center] i et omfang der ikke er nærmere specificeret. PFA Pension bemærker i den forbindelse, at [udendørs og maritimt centeret] var ejet af forsikredes daværende ægtefælle.

…
Det fremgår af notat af 19. august 2011 (bilag 02, s. 35 af 113), at [klageren] fungerer godt med opgaverne i [butik], hvor han er godt inde i opgaverne på lageret, er begyndt at tage telefonen, har kørselsopgaver hvor der tages hensyn til hvilke varer der skal køres ud.' og '[Kontaktperson] fortæller de opgaver [klageren] løser klarer han 100 % på niveau med andre medarbejdere.' og 'Han fungerer godt med opgaver på lager, og telefon og klarer opgaver, med de opgaver der ikke er fysisk tunge. Kørselsopgaver kan han klare de lette vareture, dvs, hvor der ikke indgår tunge løft.' Det oplyses, at forsikrede arbejder 12 timer om ugen, fordelt på mandag 9-13, onsdag 12-16 og fredag 9-13.

Det fremgår af notat af 13. september 2011 (bilag 02, s. 34 af 113), at '[Kontaktperson] fra butik] ringer dd. og fortæller at [klageren] ikke er mødt på arbejde siden 29-8-11. Angiveligt har [klageren] problemer med sin ex-kone, som gør at han er 'gået ned'.' og '[Kontaktperson] har haft sporadisk kontakt med [klageren], som har fortalt at han ikke kan tage sig sammen til noget og at han har migræne.'

Det fremgår af notat af 2. november 2011 vedr, opfølgning på virksomhedspraktik i [butik] (bilag 02, s. 33 af 113), at '[Kontaktperson] fortæller at [klageren] er meget ustabil. Det er aftalt at [han] skal møde 3 dage om ugen, men de fleste uger møder han 1 eller 2 gange og ofte beder han om fri til at gå før det han har andre aftaler.' og 'Det er [kontaktpersonens] vurdering at der er meget der forstyrrer i [klagerens] privatliv, som gør at han ikke har overskud til at passe sin revalidering.' og 'Det er hans vurdering at [klageren] bedre vil kunne fungere som selvstændig.'

PFA Pension bemærker, at forsikrede i 2011 passede sin virksomhedspraktik dårligt med fravær, som efter det oplyste skyldtes forhold i forsikredes privatliv.

Forsikrede har været i virksomhedspraktik i [virksomhed 1]. Det fremgår af notat af 21. juni 2012 (bilag 02, s. 25 nederst af 113), at forsikrede er placeret i [virksomhed 1] i perioden 1. februar 2012 til 31. maj 2013.

Forsikrede oplyser i mail af 10. september 2013 (bilag 03), at praktikken/revalideringsforløbet slutter den 25. oktober [2013].

Det fremgår af notat af 17. april 2012 (bilag 02 s. 27 af 113), at '[Klageren] er fuld af energi og gåpåmod - har er meget proaktiv i forhold til at bringe hans eksisterende netværk i spil i forhold til [virksomhed 1] og mig. Han er supergod til at sparke døre ind og få aftaler stand - nogle gange så god, at jeg bliver nødt til at bremse ham - da han til tider glemmer at tjekke med mig ...'

Og (bilag 02, s. 27-28 af 113) 'så har vi i [virksomhed 1] fået en aftale med [virksomhed 2] om [rejser til udlandet] - på [klageren]s initiativ - og [klageren] har været en tur [i udlandet] for at forberede den første tur - aftale med … mm - ...' og 'Der har været en del arbejde med at aftale detaljer i samarbejdet med [virksomhed 2] hvor [klageren] via sin erfaring har været til stor hjælp.' og 'Vi har været på Messe i … - og her gik det supergodt. Vi har været en tur i [udlandet] - for at holde udviklingsmøde med en producent af [udstyr] - et spændende samarbejde - også igangsat af [klageren].'

Det fremgår af notat af 3. juli 2012 (bilag 02, s. 23 af 113), at … fra [virksomhed 1] oplyser '[Klageren] knokler hårdt - nogle gange lidt for hårdt og kører sig selv lidt ned på den konto - men det bunder i entusiasme og lyst til opgaverne - så han er hurtigt oppe igen nårt systemet lige træner til at slappe lidt af. [Klagerens] baggrund i forretningsverdenen og hans

evne til at sparke døre ind er uovertruffen - han har i [virksomhed 1] fået frie tøjler til at undersøge nye områder og muligheder - og det gør han med stor iver og succes. En til en - eller i små grupper er [klageren] rigtig god - en super underviser - kontant og empatisk - udstråler sikkerhed og tolerance - og altid med et smil og en god motiverende historie til at følge op.' Og 'Under [virksomhed 1s] [tur til udlandet] - var [klageren] kursist og han er blevet certificeret … - plus han har taget flere af de skills der skal til [næste niveau] - så der er vi godt på vej.' Og '[Yderligere uddannelse] går også fint - efter planen - [klageren] var … ved flere af sessionerne under turen - og det går fint - han evner at skabe tillid og ro hos deltagerne.' Og 'Via [klagerens] evner til at skabe kontakter og forbindelser - har vi fået en aftale med et TV produktionsselskab [i udlandet] der er støttet af … - de vil lave en serie hvor [virksomhed 1] skal stå for et af afsnittene - det kommer til at kræve en del logistik [i udlandet] - som [klageren] kommer til at forestå.'

Det fremgår af notat af 31. oktober 2013 (bilag 02, s. 13 af 113), at forsikredes revalideringsforløb er blevet afbrudt, fordi forsikrede ikke bestod [en prøve] og at forsikrede nu ønsker at søge om førtidspension.

PFA Pension bemærker, at forsikrede af ... fra [virksomhed 1] beskrives som fuld af energi og gåpåmod, proaktiv og supergod til at sparke døre ind og få aftaler i stand. Selskabet bemærker, at forsikrede under forløbet hos [virksomhed 1] bl.a. har været [i udlandet] hvor han har lavet aftaler med … , og samarbejde med [virksomhed 2] og logistik i forbindelse med et afsnit i en TV serie hvor [virksomhed 1] skulle stå for et afsnit. Det bemærkes, at ... fra [virksomhed 1] oplyser at forsikrede 'i knokler hårdt' og at det bunder i entusiasme og lyst til opgaverne. PFA Pension bemærker endvidere, at forsikrede beskrives som en super underviser, der er kontant og empatisk og udstråler sikkerhed og tolerance. Det går fint - han evner at skabe tillid og ro hos deltagerne.' Og 'Via [klagerens] evner til at skabe kontakter og forbindelser - har vi fået en aftale med et TV produktionsselskab [i udlandet] der er støttet af … .
PFA Pension bemærker, at forsikrede efter at hans revalidering/praktik hos [virksomhed 1] stoppede kort efter oplyser overfor kommunen, at han ønsker at søge om førtidspension.

Det fremgår af notat af 29. april 2014 (bilag 02, S. 1 af 113), at kommunen har været på hjemmebesøg hos forsikrede den 24. april 2014. Den pågældende medarbejder oplyser: 'Min vurdering ud fra at have haft samtale med ham er, at han fungerer helt uproblematisk i eget hjem. I det daglige lyder det til at han har et rimeligt funktionsniveau hvor han dagligtt går ture, svømmer i svømmehal 2 gange om ugen, laver specifikke smidigheds/yoga/åndedrætsøvelser og holder sig herved fysisk i gang. Han døjer jævnligt med migræne anfald hvor han ligger brak i 1-2 dage. Disse anfald kommer typisk 2 gange i løbet af 14 dage i perioder hvor han føler sig stresset/presset. I den periode hvor han var i 'praktik' hos … havde han færre anfald ca 1 pr måned. I denne periode fortæller [klageren], at han formåede at arbejde stort set hele dagen og ofte til sent om aftenen, da det var noget han interesserer sig for og han følte intet stress eller pres fra omgivelserne.'

Det fremgår af notat af 24. juni 2014 (bilag P, s. 16 af 37) at '[klagerens] læge har kontaktet ut. da han har brug for at vide lidt om de tilbud som er iværksat fra Jobcentret ift. [klageren]. Han oplyser, at [klageren] har kontaktet ham mhp. en langtidssygemelding. [Forsikredes læge] mener ikke at der er indikation herfor. [Lægen] oplyser at så længe skånehensyn overholdes, er der intet til hinder for at [klageren] vil kunne deltage i tilbud/arbejdsprøvning.' og '[Lægen] oplyser at han via. [klageren] havde fået opfattelsen af, at [klageren] var påbegyndt forløbet og at det var for hårdt. Ut. oplyser at [klageren] aldrig startede på forløbet samt at forløbet ville tage hensyn til hans skånehensyn- Med udgangspunkt i øvelser han allerede laver derhjemme. [Lægen] oplyser, at i såfald vil han

'sagtens' kunne deltage i sådan et forløb. [Lægen] oplyser endvidere at [klageren] evt, kunne forsøge med forebyggende medicin i forhold til migræne, da dette ikke er afprøvet.'

PFA Pension bemærker, at forsikrede har forsøgt at blive langtidssygemeldt af sin læge og at lægen fra forsikrede har fået det indtryk, at forsikrede var påbegyndt et forløb via kommunen og at det var for hårdt, men at forsikrede i virkeligheden ikke var påbegyndt forløbet og at lægen vurderer at forsikrede sagtens vil kunne deltage i det pågældende kommunale forløb.

Det fremgår af bilag P, side 3-4 af 37, at Jobcenteret den 21. oktober 2014 havde møde med forsikrede og bl.a. foreholdt ham, at Jobcenteret nu var vidende om, at han 4 gange var rejst til [udlandet] i 2014, samtidig med at han modtog offentlig ydelse, og at der ville blive rejst krav om tilbagebetaling og indgivet anmeldelse for social bedrageri.

PFA Pension bemærker, at forsikrede i opfølgningsskema dateret 22. oktober 2014 (bilag K) refereret ovenfor, oplyser, at hans helbredstilstand er forværret og at han har været i arbejdsprøvning i max. 15 timer og ikke forventer at blive i stand til at øge sin arbejdstid, da han synes det bliver værre og værre med smerter og migræne. Det er PFA Pensions vurdering, at disse oplysninger står i kontrast til de oplysninger, der foreligger om forsikredes praktik hos [virksomhed 1], herunder bl.a. hvad forsikrede har oplyst overfor kommunen ved hjemmebesøget den 24. april 2014 (refereret ovenfor).

…

Andre oplysninger

PFA Pension har på internettet fundet diverse oplysninger vedrørende forsikredes aktiviteter:

2009

[Avis] skriver den 19. august 2009 (bilag Q) 'For et år siden åbnede [en maritim butik med forening]. … , som stedet kaldes og indehaves af … , har siden haft så stor succes … , at det er blevet tid til at udvide aktiviteterne.' og '... fortæller [indehaveren], der hjælpes i forretning og på [uddannelsesdel] af sin mand [klageren].' Der er billede af forsikrede.

[Avisen] skriver den 16. september 2009 (bilag R), at der er stiftet en ny … . Det oplyses i artiklen, at forsikrede er formand for … og at han også er indehaver af [butikken]. … , som ifølge artiklen er næstformand i klubben oplyser at 'Vi har heldigvis en formand, som næsten er i vandet hele tiden, og som derfor altid ved hvor og hvornår det er bedst at …' og '[Foreningen] har også planlagt weekendture til [Danmark og udlandet], samt to weekender, hvor man har inviteret andre danske klubber til [Danmark].' 'Og her er hele familien velkommen, så vi kan lærer hinanden at kende på kryds og tværs, siger [klageren].' Og

'...Til gengæld kan vi tilbyde firmaer og butikker mangeartede events, det kan f.eks. være … for personalet og teambuilding for ledelse og ansatte, siger [klageren].'

2012

Forsikrede har den 13. juni 2012 lagt en video med titlen … på Youtube. PFA Pension har lavet følgende afskrift af, hvad forsikrede fortæller på videoen:

…

PFA Pension sender gerne en kopi af videoen til nævnet, såfremt dette ønskes.

PFA Pension bemærker, at forsikrede oplyser, at han om vinteren arbejder med at teste … i Danmark og at han bor [udlandet], hvor han om sommeren beskæftiger sig med [maritim beskæftigelse] hele tiden.

Forsikrede har den 30. oktober 2012 lagt et opslag på Facebook (bilag S). Han skriver 'Hej, jeg er dansker som bor [i udlandet] og arbejder inde for [den maritime] verden, her [i udlandet]. Jeg har starte en sammen arbejde med [virksomhed 2] ....' og 'jeg arbejder sammen med forskellige [maritime] butikker, så har i en ønske finder jeg den bedste center til jeg, jeg tager gerne med på turen så der er en dansk gide med.' og 'og kan også hjælpe med indkvartering ...'

2013

Det fremgår af opslag på Facebook, lagt op af [virksomhed 1], dateret 4. oktober 2013 (bilag T) at '[2 personer] og [klageren] er [i udlandet] fra d. 4. oktober til d. 19. oktober. Her tilbyder vi kurser ...' og 'Vi er ved at være eksperter [i udlandet] og samarbejder med lokale entusiaster for at finder helt rigtige steder til dig og til [maritim aktivitet].'
…

Den 10. oktober 2013 har [virksomhed 1] lagt et billede op af 3 personer, herunder forsikrede (nr. 1 fra venstre) (bilag V).

2014

På [virksomhed 1s] hjemmeside … fremgik pr. 6. december 2014 (bilag X), at forsikrede indgik i teamet. Forsikrede beskrives således: '[Maritim ekspert] og vores mand [i udlandet]' og '[Klageren] er er erfaren og meget dygtig … . Med [rigtig meget erfaring]. Han kender [branchen] gennem mange år og er altid klar med en løsning ...' og '[Klageren] er under uddannelse til … '.

Under overskriften [rejser til udlandet]' på Facebook (bilag Y) fremgår bl.a. 'Er du vild med [det maritime]?. Så er det en [ferie] med eventyrlige [oplevelser], det du søger. Er det her [i udlandet] der er rigtig gode muligheder for dette. Om du vil … så er [udlandet] det optimale.' Som kontakt angives forsikredes e-mail … .
Udskrift af siden vedlægges som den så ud den 12. december 2014.

2015
En bruger fra [EU land], der kalder sig …, skriver den 14. juli 2015 om … (bilag Z): '… - what a cool and funny person he is, apart from being a professional ...'.

Forsikrede har i 2015 bestået et kursus/ en uddannelse som … (bilag Æ).

2016

Forsikrede skriver 9. februar 2016 på Facebook (bilag 0): 'Så er legetøjet klar til mit første job … som … '.

Den 3. marts 2016 skriver forsikrede på Facebook fra … (bilag A): 'Så går det snart hjem af. Bliver dejligt. Men har været en super fed tur. … . YES love it'

Den 22. april 2016 skriver forsikrede på Facebook fra … (bilag AA): 'Have arb overstået. Fuck det er hårdt at være på job...'

Den 2. maj 2016 skriver forsikrede på Facebook fra … (bilag BB): 'Super dag til arbejde'.

Den 29. maj 2016 skriver forsikrede fra … (bilag CC): 'Så skal vi på den igen.'

Den 30. maj 2016 skriver forsikrede (bilag DD) 'Ja men det bliver ikke så meget [udlandet] i år. For meget arbejde.'

Den 1. juni 2016 skriver forsikrede fra … (bilag EE): 'Lige et lille stop. Godt at se igen.'

Forsikrede skriver den 26. oktober 2016 fra … (bilag FF): 'Så må vi på den igen.'

2017

Forsikrede skriver den 1. februar 2017 på Facebook (bilag GG): 'Hej alle Kender jeg nogen i mit netværk der ved hvordan man skaffer penge til et projekt. Jeg vil starte i [udlandet]. Jeg er igang og har et godt netværk der nede ...'

Forsikrede har en profil på LinkedIn (bilag HH) Det fremgår heraf, at forsikrede aktuelt søger efter arbejde. Forsikrede skriver om sig selv bl.a.: 'loves to travel and work'. Forsikrede oplyser, at han er ejer af [maritim virksomhed] .

På hjemmesiden … (bilag II) fremgår, at forsikrede er direktør. Det oplyses at '[maritim virksomhed] tilbyder en effektiv og miljømæssig skånsom løsning mod ...' og '[virksomheden] tilbyder desuden andre … med et hold af professionelle … .'

Til orientering vedlægges desuden udskrift fra hjemmesiden … (bilag JJ), hvor forsikredes [kompetencer] … fremgår.

PFA Pension bemærker, at forsikrede er meget aktiv og at han efter perioden hos [virksomhed 1] tilsyneladende fortsat har haft et samarbejde med dem. Selskabet bemærker endvidere, at forsikredes helbredstilstand ikke har forhindret ham i at opnå et betydeligt antal [uddannelser], at uddanne sig til … og at arbejde fra og opholde sig [ved fjerne lokationer], hvor han efter eget udsagn ikke havde så meget tid til at tage til [udlandet] pga. for meget arbejde.

Selskabet bemærker endvidere, at forsikrede i starten af 2017 efterlyser kapital til et projekt han vil starte i [udlandet].

Begrundelse for PFA Pension's 'afgørelse'
Det er PFA Pensions vurdering, at forsikredes erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen og at han dermed ikke opfylder betingelserne for at modtage løbende udbetaling for tab af erhvervsevne, jf. forsikringsbetingelserne fordi:

- Forsikrede i 2008 arbejder 20-25 timer pr. uge i virksomhedspraktik,
- Forsikrede omkring 2009 hjælper sin daværende ægtefælle i [forretning],
- Forsikrede i 2009 bliver formand for en nystiftet [maritim forening],
- Forsikrede i 2010 arbejder 20-22 timer om ugen i virksomhedspraktik, hertil kommer at han ved siden af virksomhedspraktikken udfører forskellige opgaver på [udendørs og maritimt center],

- Forsikrede under sin praktik i [virksomhed 1] bl.a. har været [i udlandet], hvor han har lavet aftaler med … , og samarbejde med [virksomhed 2] og logistik i forbindelse med et afsnit i en TV serie. Forsikrede beskrives af … fra [virksomhed 1] som fuld af energi og gåpåmod, proaktiv og supergod til at sparke døre ind og få aftaler i stand og som en super underviser, der er kontant og empatisk og udstråler sikkerhed og tolerance. Endvidere oplyser … , at forsikrede 'knokler hårdt'.
- Forsikrede i juni 2012 oplyser, at han om vinteren arbejder med at … i Danmark og at han bor [i udlandet], hvor han om sommeren beskæftiger sig med [maritim beskæftigelse] hele tiden.
- Forsikredes egen læge vurderer i september 2013, at forsikrede kan arbejde 4 timer dagligt og fremover 20 timer om ugen,
- Speciallæge i ortodpædkirurgi … vurderer i januar 2014, at der er tale om sparsomme objektive fund, at de enkelte fysiske gener fra kroppen ikke er af et omfang der hindrer et fysisk eller måske mere stillesiddende arbejde,
- Forsikrede har omfattende aktiviteter ifht. [virksomhed 1].
- Forsikrede har i april 2014 oplyst overfor kommunen, at han i den periode hvor han var i praktik hos [virksomhed 1] formåede at arbejde stort set hele dagen og ofte til sent om aftenen, da det er noget han interesserer sig for og han ikke følte stress eller pres fra omgivelserne,
- Forsikrede står opført som medarbejder i [virksomhed 1] (oplysninger er fra december 2014). Det fremgår at forsikrede er [virksomhed 1s] 'mand [i udlandet]',
- Forsikrede angiveligt har arbejdet for [maritim virksomhed] i sommeren 2015, hvor han har fungeret som … ,
- Forsikrede i 2015 har taget kursus/uddannelse som … ,
- Forsikrede i løbet af 2016 har haft adskillige jobs i forbindelse med [fjerne lokationer]. Forsikrede skriver d. 30. maj 2016, 'Ja det bliver ikke så meget [udlandet] i år. For meget arbejde.',
- Forsikrede prøver i februar 2017 at skaffe penge til et projekt han vil starte i [udlandet] og skriver 'Jeg er igang og har et godt netværk der nede ...',
- Forsikrede står som jobsøgende på LinkedIn,
- Forsikrede står opført som direktør for [maritim virksomhed] og
- Det er forsikrede, der har bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad."

I opfølgningsskema af 3/9 2013 til selskabet har klageren blandt andet oplyst:

"**Hvilke arbejdsfunktioner mener du ikke længere, at du kan udføre?**
Løft gå meget, side for længe

Hvor mange timer mener du, at du kan arbejde om ugen?

15-20 timer

Har du været, er du, eller skal du i arbejdsprøvning eller virksomhedspraktik? Ja

Ved ja – periode: Er stadig i gang **Antal timer om ugen:** 20"

Klageren har i et skema vedrørende sin funktionsevne til selskabet blandt andet oplyst:

12. 90379

Beskriv om du kan udføre nedenstående aktiviteter og i hvor lang tid

Gå	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen 1 TIMĒ ☐ Nej, overhovedet ikke
Sidde	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen 2-3 TIMER. ☐ Nej, overhovedet ikke
Stå	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen 1-2 TIMER. ☐ Nej, overhovedet ikke
Cykle	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen VED DET IKKE. ☐ Nej, overhovedet ikke
Køre bil/ ~~motorcykel~~/ ~~knallert~~	☒ Ja, ingen problemer ☐ Til dels, hvor længe ad gangen ☐ Nej, overhovedet ikke

B. Daglig bevægelighed

Er der nogle af følgende bevægelser, du ikke kan udføre? Hvis nej, forklar hvorfor og i hvilken grad.

Bevægelse	Kan du udføre følgende?
Klatre på stiger, gå på trapper etc.	☒ Ja, ingen problemer

...

C. Daglige løft

Hvor meget kan du løfte/bære?	20-30 kg.
Giv nogle eksempler på hvad du kunne løfte/bære inden skaden/sygdommen og hvad du ikke kan løfte/bære nu:	FØR: TIDĒ VAR DĒR IKKE PROBLEMER.

...

Er smerterne værre på visse tider af døgnet?	☐ Nej ☒ Ja, beskriv hvornår på døgnet generne er værst: VED VÆRE OM GK.F OG BEDRE I VARMEN.

13. 90379

Af en ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 21/1 2014 fremgår blandt andet:

"**AKTUELLE:**
I forbindelse med uheldet i 2005, hvor patienten skrider et i sving med grus og glider ned i en grøft, bevidstløs og efter eget udsagn hjertestop i en kortere periode, pådrager han sig to cervikale brud, der behandles konservativt samt brud sv.t. Th. 5, som osteosynteres med skruer. Ud over dette slår han venstre skulder, dog uden brud. Pådrager sig desuden kraniebrud, kontusion af kæbe samt andre mindre skrammer. Bar ikke styrthjelm eller beskyttelsesdragt på dette tidspunkt.
I 2007, hvor patienten har både beskyttelsesdragt og styrthjelm, kører han frontalt ind i en bil, som angiveligt kører over i hans vejbane. Han bliver kastet af cyklen - får venstre ben i klemme mellem bilen og motorcyklen, slår med venstre skulder forruden i stykker og bliver kastet hen over bilen. Her pådrager han sig igen kontusion sv.t. venstre skulder, venstre håndledsbrug og åbent skinnebensbrud på venstre side, som i første omgang behandles med ekstern fiksation og siden hen marvsøm. Efter dette har patienten kørt sit eget genoptræningsforløb og for nuværende har han følgende klager.
Ad kranie: får aktuelt migræneanfald ca. en gang ugentligt og tager medicin herfor. Føler samtidig at han husker meget dårligt og har tillige koncentrationsbesvær.
Ad nakke: er konstant øm i nakken, som knager og brager efter eget udsagn og føles meget stiv.
Ad kæbe: har ligeledes en knagende fornemmelse af kæben, som ofte pseudolåser og er lidt øm.
Ad venstre skulder: har ikke egentlige smerter, men har besvær med at bevæge skulderen, når han skal fremad, opad samt ud fra siden og op i området lidt før og lidt efter han når vandret - når han far den helt op, har han ingen problemer. Kan dog ind imellem få en øm venstre skulder, hvis han har brugt den meget.
Ad venstre håndled: ingen gener herfra.
Ad venstre skinneben: dette konstant ømt. Han har igangsætningsbesvær og kan ikke længere løbe eller hoppe. Har lette hvilesmerter, men ikke kompromitteret nattesøvn.
Ad ryg: er meget øm når han skal løfte og har lette hvilesmerter ind imellem. Han kan ikke sidde i længere tid, da han føler sig stiv og øm i ryggen. Ingen udstrålende smerter.

ØVRIGE ORGANFUNKTIONER:
Ud over ovennævnte ingen klager.
…
MEDICIN:
Tablet Tramadol 100 mg x 2 - tablet Panodil 500 mg x 2-3 dagligt - p.n. Oxynorm 5 mg - p.n. Ibuprofen 400 mg - p.n. Dolol R 200 mg - ud over dette ved migræneanfald Ricatriptan 10 mg.
…
OBJEKTIVT:
…
Gangen naturlig, bevæger sig frit omkring. Af- og påklædning foretages uden problemer.
Stående er bækkenet i balance. Ryggen er lige. Der ses cikatrice efter tidligere operation sv.t. torakalcolumna. Han er lidt øm ved palpation i området ved processus spinosus samt i det paravertebrale område og der er også et cirkulært område, hvor han har nedsat sensibilitet. Ellers ingen ømhed. Ingen torsionsprominens — ingen skoliose — FGA = 20 cm og ingen stivhed i ryggen ved mobilisering, hvor hans processi spinosi bevæger sig fint i forhold til hinanden under fremadfleksion.
Fin sidebevægelighed. Normal sensibilitet sv.t. underekstremiteter. Normale reflekser og bevægelighed af hofter, knæ og fodder.

Hvad angår venstre crus kan man her se følger efter en ca. midtskafts crusfraktur, hvor der er øget callusdannelse og lidt ømhed ved palpation, men der er fri bevægelighed over de to tilstødende led og i øvrigt ingen betydende ømhed. Ingen fejlstillinger.
Hvad angår ekstremitetsmålinger kan det siges, at højre humerus har et øget maksimalt omfang på 1/2 cm i forhold til venstre — højre antebrachium ligeledes 1/2 cm i forhold til venstre. Der er egalt underekstremitetsomfang sv.t. femur 10 cm over patella samt over knæ og maksimale punkt over crus.

RESUME OG VURDERING:
…
Han har svært ved at koncentrere sig, får ofte migræne - har gener fra venstre skulder - ømhed og stivhed sv.t. nakke og ryg samt problemer sv.t. venstre skinneben i form af ømhed/smerter og han kan ikke længere hoppe eller løbe.
Patientens anamnese og de objektive fund er i rimelig overensstemmelse. De objektive fund af relativt sparsom karakter, hvilket svarer til at hans smerteoplysninger heller ikke er af værste karakter, men han har dog gener fra ryg, crus og venstre skulder. Ud over dette har han kæbeproblemer samt følger efter kraniebrud, som har givet svær migræne — behandles medicinsk. Ud over dette skal man tage hensyn til, at han dagligt tager smertestillende. Når dette er sagt, er de enkelte fysiske gener fra kroppen ikke af så stor karakter, at det hindrer et fysisk eller et måske mere stillesiddende arbejde. Dog skal man tage hensyn til, at der er klager fra flere steder i kroppen, som samlet giver et lidt forværret billede, hvor patientens cerebrale symptomer så som hukommelses-/koncentrationsbevær samt migræne også spiller ind. Behandlingsmæssigt ser jeg ingen muligheder, ud over at holde en fornuftig fysisk aktivitet.
Som jeg fornemmer patienten, kan han godt foretage sig fysiske ting som f.eks. at være [maritim beskæftigelse], når han har mulighed for det og kan gøre dette i kortere tid, men hvis han skal foretage fysisk aktivitet hver dag som fuldtidsjob, kan der opstå problemer med smerter fra ryg samt cerebrale symptomer.
Patienten har været igennem flere arbejdsprøvninger - min umiddelbare fornemmelse vil være, at han nok vil kunne varetage et job med mindre belastning og på nedsat tid i første omgang, men det er svært at vurdere hvilken form for job og hvor længe han dagligt vil kunne arbejde."

I en kommunal journal oversigt er det blandt andet anført:

"**Henvendelse fra borger**
Dato: 10-04-2014
…
Sendt: 1. april 2014 20:27
…
I forbindelse med et halvandet års pratik og uddannelses forløb mellem [klageren] og [virksomhed 1] — Vil jeg gerne i forbindelse med anmodning fra [klageren] selv, komme med følgende personlige vurdering af [klagerens] evner indenfor [maritimt erhverv].
Jeg tror ikke længere på at det er realistisk at [klageren] består en [maritim] uddannelse — mest af alt af to årsager.
1. [Klageren] får ofte hovedpine — han har til tider måttet afbryde undervisning under forberedelse til [eksamenerne] — grundt migræne/hovedpine.
2. [Klageren] evner ikke at planlægge og overskue et forløb som en [maritim uddannelse] kræver. [Klageren] er bedst til enkle korte opgaver hvor der ikke skal holdes for mage bolde i luften på een gang og hvor der efter et stykke tid er mulighed ofr at kunne trække sig tilbage og restituere. Han kører simpelthen træt ved for mange uoverskuelige opgaver ad gangen.

[Klageren] har en meget vindende personlighed — og vi er blevet gode venner — og måske netop derfor har jeg anbefalet [klageren] ikke at presse på for at blive … — da jeg har set hvordan han lider under forsøgene på at holde styr på for mange opgaver.
En … har et kæmpe ansvar - direkte for andre personers liv og levned — og hvis [klageren] skulle få et migræneanfald, eller miste overblikket med kursister på havet — kunne det få fatale følger. [Klageren] brænder for uddannelsen. Det er bare min oplevelse at han desværre brænder ud og brænder ned i forsøget på at gennemfør.
…
Oplysninger fra … / mail videresendt til privatrådgiver
Dato: 29-04-2014
...
Tak for mail. Jeg har lavet et besøg hjemme hos [klageren] d. 24.4. Min vurdering ud fra at have haft samtale med ham er, at han fungerer helt uproblematisk i eget hjem. I det daglige lyder det til at han har et rimeligt funktionsniveau hvor han dagligt går ture, svømmer i svømmehal 2 gange om ugen, laver specifikke smidigheds/yoga/åndedrætsøvelser og holder sig herved fysisk i gang. Han døjer jævnligt med migræne anfald hvor han ligger brak i 1-2 dage. Disse anfald kommer typisk 2 gange i løbet af 14 dage i perioder hvor han føler sig stresset/presset. I den periode hvor han var i 'praktik' hos … havde han færre anfald ca 1 pr måned. I denne periode fortæller [klageren], at han formåede at arbejde stort set he dagen og ofte til sent om aftenen, da det var noget han interesserer sig for og han følte intet stress eller pres fra omgivelserne.
Under besøget har jeg vejledt [klageren] i nogen relevante øvelser han kan lave for sin nakke/skuldre i det daglige, for at løsne op i muskelspændinger og forhåbentlig give anledning til færre migræne anfald. Jeg vurderer det kan være en god ide at han tilbydes et 4 ugers forløb hos os i træningscentret i … , hvor hans samlede fysiske funktionsniveau kan afklares og beskrives uddybende. Dette er [klageren] umiddelbart positiv overfor, men han har ønsket først at drøfte det med sin private rådgiver. Vi har aftalt, at han giver en tilbagemelding senest på torsdag denne uge, hvorvidt han vil deltage.
…
Dato: 26-06-2014
…
[Klagerens] læge har kontaktet ut. da han har brug for at vide lidt om de tilbud som er iværksat fra Jobcentret ift. [klageren].
Han oplyser at [klageren] har kontaktet ham mhp.en langtidssygemelding.
[Klagerens læge] mener ikke at der er indikation herfor.
[Læge] oplyser at så længe skånehensyn overholdes, er der intet til hinder for at [klageren] vil kunne deltage i tilbud/ arbejdsprøvning.

Vi drøfter den sidste vurdering fra [lægen] omkring vurdering af forløb … . [Lægen] oplyser at han via. [klageren] havde fået opfattelsen af, at [klageren] var påbegyndt forløbet og at det var for hårdt.
Ut. oplyser at [klageren] aldrig startede på forløbet samt at forløbet ville tage hensyn til hans skånehensyn- Med udgangspunkt i øvelser han allerede laver derhjemme.
[Lægen] oplyser, at i såfald vil han 'sagtens' kunne deltage i sådan et forløb.

[Lægen] oplyser endvidere at [klageren] evt, kunne forsøge med forbyggende medicin i forhold til migræne, da dette ikke er afprøvet.

Kopi af dette notat sendes d.d, til partsrepræsentant samt vil indgå i indstillingen for rehabiliteringsteamet.
…

16. 90379

Referat af fremmøde-samtale efter udeblivelse
Dato: 23-10-2014
...
[Klageren] møder op i jobcentret til samtale efter at have aftalt tid pr. tlf. samme formiddag. Som indledning meddeler [klageren], at han 'har dummet sig'. [Klageren] fortæller uopfordret, at han har været [i udlandet] samt at han var vidende om, at dette ville medføre sanktioner.

[Klageren] forklarer, at han ved firmaet [virksomhed 1] - som har [maritime aktiviteter i udlandet] - har erhvervet en [maritim uddannelse] under opholdet. Der medbringes dog ikke noget bevis herfor. Forklaringen betvivles, idet [klageren] tidligere har fremsendt en erklæring fra netop firmaet [virksomhed 1], hvori det beskrives, at [klageren] ikke vil kunne bestå en sådan prøve - ej heller efterfølgende kunne virke som instruktør.

Det foreholdes [klageren], at Jobcentret er vidende om at han 5 gange har været rejst til [udlandet] i 2014, samtidig med han har modtaget kontanthjælp/ressourceforløbsydelse. Det accepteres, at den ene rejse er formentlig sket i [klagerens] sommerferie. Det er således 4 rejser, der er foretaget samtidig med at der modtaget uberettiget ydelse.

Det oplyses ligeledes til [klageren], at rejseaktiviteten via Politiet er bekræftet af [lufthavn 1]. Der er ikke foretaget kontrol af, om der er foretaget yderligere rejser via [lufthavn 2] eller [udenlandsk lufthavn]. [Klageren] fortæller, at der kun har været rejser fra/til [lufthavn 1].

[Klageren] oplyses om, at Jobcentret vurderer det som meget lidt sandsynligt, at rejser og ophold har kunnet foretages med den kommunale ydelse. Det vurderes derfor, at [klagerens] rejser har indbefattet arbejde/anden indtægt i udlandet. Der er ikke angivet nogen indtægt til … Kommune."

I lægeattest til det kommunale rehabiliteringsteam af 8/4 2014 har klagerens praktiserende læge blandt andet angivet:

"**2.3 Særlige hensyn**
Her anføres eventuelle særlige hensyn, som det pga. patientens helbredsforhold vil være nødvendigt at tage i det videre forløb både på kort og længere sigt i forhold til patientens funktionsniveau. Særlige hensyn kan fx være igangværende behandling, nye behandlingsmuligheder, skånebehov som følge af en kronisk lidelse mv.

[Klageren] kan ikke klare et fysiskt belastende arbejde grundet følger efter brud på rygsøjle og brud på venstre skinneben. Han lider meget af hovedpine og migræne, som forværres i stressede situationer, så et arbejde med tidspres og skiftende arbejdsopgaver kan han ikke klare.
Efter hans craniebrud/hjernerystelse har han hukommelsesproblemer og koncentrationsproblemer, så hans arbejde skal være af rutinemæssig karakter.
Han kan ikke stå og gå i længere tid, spå hans arbejde skal have skiftende arbejdsstillinger, helst med mulighed for ilagte pauser.
…
2.4 Lægens kommentarer til patientens opfattelse af eget helbred
Her anføres dine kommentarer i patientens beskrivelse jf. anmodningsblanketten af vedkommendes eget helbred, sygdoms- og behandlingsforløb i relation til job- og uddannelsesønske

[Klageren] har været i flere revalideringsforsøg, som alle er faldet dårligt ud set fra [klagerens] side. De har aldrig medført ansættelser eller givet ham kompetencer, som han har kunnet bruge til at komme ud på arbejdsmarkedet med.
Hans beskrivelse af eget helbred, passer med anamnese og objektiv undersøgelse."

I et opfølgningsskema af 22/10 2014 til selskabet har klageren blandt andet oplyst:

"b. Er der sket ændringer i din helbredstilstand? **Ja**

Hvis ja, er din helbredstilstand: **Forværret**

Hvis forværret, hvad er årsagen til forværringen?
Det gør mere og mere ondt i nakke samt i ben (slid efter brud)

c. Beskriv venligst din helbredstilstand og, hvordan den påvirker din evne til at arbejde:
Har mere migræne går dårligt og kan ikke sidde for længe
…
g. Er du eller har du været i arbejdsprøvning? **Ja**

Hvis ja, fra hvornår og hvor mange timer om ugen?
Har prøvet en del gennem … max 15 timer

h. Forventer du at blive i stand til at arbejde igen/øge din arbejdstid? **Nej**

Hvis ja, fra hvornår og hvor mange timer:

Hvis nej, hvad er årsagen?
Synes det bliver værre og værre med smerte og migræne."

Klageren har i et skema vedrørende sin funktionsevne blandt andet oplyst:

Gå	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen 1 KM MAX ☐ Nej, overhovedet ikke
Sidde	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen ½ TIL HEL TIME. ☐ Nej, overhovedet ikke
Stå	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen SKAL SKIFTE STILLING PGA RYG OG BEN. ☐ Nej, overhovedet ikke
Cykle	☐ Ja, ingen problemer ☐ Til dels, hvor længe ad gangen KAN GOD CYKLE ☐ Nej, overhovedet ikke
Køre bil/ motorcykel/ knallert	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen FÅ TOU UNDT I RUL HUIS ☐ Nej, overhovedet ikke DET ER FOR LANGT

...

Bevægelse	Kan du udføre følgende?
Klatre på stiger, gå på trapper etc.	☐ Ja, ingen problemer ☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: TRAPPER ER EN HÅRD BELASTNING FOR MIT BEN.

...

C. Daglige løft

Hvor meget kan du løfte/bære? Giv nogle eksempler på hvad du kunne løfte/bære inden skaden/sygdommen og hvad du ikke kan løfte/bære nu:	15 kg. FØR VAR IKKE NOGE PROBLEM 60 KG + VAR GOLD OG STÆRK.

D. Daglige aktiviteter

Hvilken effekt har skaden/sygdommen haft på dig? Udfyld skemaet så præcist som muligt.

Beskriv eventuelle problemer med huslige gøremål, som er opstået som følge af skaden (Fx opvask, støvsugning, gulvvask, indkøb, havearbejde)	STØV SUGE GULVVASK SKAL GØRE OVER ET PAR GANG DA DET LIDT GÅR VRID HAVE ARB LAVE TEG IKKE

...

Er smerterne værre på visse tider af døgnet?	☐ Nej ☒ Ja, beskriv hvornår på døgnet generne er værst: VED OM SKIFT FRA HØJ TRYK TIL LAVTRYK OG KOLDT VÆR.

Nævnet er blevet forelagt kopi af oplysninger fra offentlige medier som selskabet har refereret vedrørende klageren.

I forsikringsbetingelserne hedder det blandt andet:

> "**§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab**
> Ret til fuld invalidepension og/eller bald præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.
>
> Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Den anden halvdel of forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri

forsikring jf. 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen', § 3 og for denne del gælder reglerne i stk. 1.

Stk. 3. Halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse kan kun ydes på forsikringer, der har denne dækning angivet i forsikringsaftalen.

Stk. 4. Engangsbeløb ved invaliditet, herunder udbetaling som ratepension, udbetales kun hvis erhvervsevnen er nedsat til en tredjedel eller derunder, og denne nedsættelse er varig.

Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pension's skøn - ikke længere er i stand til at tjene more end en tredjedel resp. halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

…

§ 3. Dokumentation

PFA Pension kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i ydelsesberettiget grad, og kan forlange de oplysninger, som PFA Pension anser for nødvendige til bedømmelse heraf. Desuden er forsikrede forpligtet til at lade sig undersøge at læger, som anvises af PFA Pension.

Stk. 2. Dækkes udgifterne ikke af anden forsikring, betaler PFA Pension alle udgifter i forbindelse med helbredsundersøgelser, der efter PFA Pension's skøn er nødvendige til bedømmelse af invaliditeten.

§ 2. Ikrafttræden og ophør at invalidepension og/eller præmiefritagelse

Udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse træder i kraft den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i 3 måneder. Præmiebetalingen ophører efter bestemmelserne i § 2 i 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen'.

…

§ 5. Udbetaling at engangsbeløb ved invaliditet

For at engangsbeløb ved invaliditet kan udbetales, skal erhvervsevnen være nedsat til en tredjedel eller derunder, og nedsættelsen skal efter PFA Pension's skøn være varig. Det skal således være overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen - trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse - er og fortsat må anses at være være nedsat til en tredjedel eller derunder."

Nævnet udtaler:

Klageren var i 2005 og 2007 impliceret i færdselsuheld, hvor han blandt andet pådrog sig brud på rygsøjle, ben og arm. Han har udviklet tilbagevendende migræne. Han har en håndværksmæssig uddannelse samt en uddannelse indenfor den maritime branche.

Selskabet har ydet dækning for tab af erhvervsevne i fra 2005 til 1/1 2014. Selskabet har i 2008 udbetalt invalidesum til klageren. Selskabet har anført, at det ikke er doku-

menteret, at klagerens erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen efter den 1/1 2014.

Det fremgår af en ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 21/1 2014, at klageren får migræneanfald ca. 1 gang ugentligt, at han har konstant ømhed i nakken, besvær med at bevæge venstre skulder samt ømhed i venstre skinneben og ryggen. Ved en objektiv undersøgelse blev der fundet lidt ømhed i ryggen, men ingen stivhed ved mobilisering. Der var fin sidebevægelighed. Speciallægen konkluderer, at de objektive fund er af relativ sparsom karakter, og at smerteoplysningerne heller ikke er af værste karakter, men der var dog gener fra ryg, skinneben og venstre skulder. Det er noteret, at de enkelte fysiske gener ikke er af en sådan karakter, at det hindrer fysisk eller mere stillesiddende arbejde. Det bemærkes dog, at der er gener fra flere steder i kroppen, samt at klagerens migræne og hukommelsesbesvær også spiller ind.

I en kommunal journaloversigt er det den 29/4 2014 angivet, at en rådgiver fra kommunens samarbejdspartner har været på besøg hos klageren, der havde fortalt, at han fungerede helt uproblematisk i eget hjem, at han ca. 2 gange på 14 dage får migræneanfald, hvor han er lagt ned. Om et praktikforløb i en maritim virksomhed er beskrevet, at han havde færre migræneanfald, og at han i praktikperioden formåede at arbejde stort set hele dagen og ofte til sent om aftenen, da det var noget han interesserede sig for, og da han ikke følte stress. I notat af 24/6 2014 har klagerens praktiserende læge oplyst, at der ikke er forhold, der er til hinder for, at klageren kan deltage i tilbud/arbejdsprøvning.

I opfølgningsskema af 3/9 2013 har klageren oplyst, at han kunne arbejde 15-20 timer ugentligt, og at han aktuelt var i gang med en virksomhedspraktik med 20 timer ugentligt. I en funktionsevneerklæring oplyste klageren, at han kunne gå 1 time, sidde 2-3 timer, stå 1-2 timer, og at han ikke havde problemer med at gå på trapper eller klatre på stiger. Han kunne bære 20-30 kg.

I et opfølgningsskema af 22/10 2014 har klageren oplyst, at hans tilstand er forværret, og han maksimalt kan arbejde 15 timer om ugen, men at han ikke aktuelt var i job. I en

funktionsevneerklæring har han oplyst, at han kan gå maksimalt 1 km., kan sidde 1/2 time, og at han ikke kan gå på trapper. Videre har han oplyst, at han maksimalt kan løfte 15 kg.

Selskabet har fremlagt udprint fra offentlige medier, hvor det i 2009 fremgår, at klageren var aktiv indenfor en nystartet virksomhed i den maritime branche. I 2012 og 2013 deltog han i aktiviteter i udlandet med en maritim virksomhed. Og i december 2015 blev han certificeret indenfor et særligt maritimt arbejdsområde, hvilket han ifølge de sociale medier efterfølgende har arbejdet med.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen ikke grundlag for at kritisere, at selskabet pr. 1/1 2014 standsede dækningen ved tab af erhvervsevne. Nævnet har blandt andet lagt vægt på de lægelige oplysninger om begrænsede objektive fund, oplysningerne omkring klagerens arbejdsindsats i tidligere virksomhedspraktikker, hvor han har arbejdet omkring 20 timer og hele dage, fordi han interesserede sig for området. Nævnet har også lagt vægt på oplysningerne om klagerens aktiviteter med ny uddannelse i 2015.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand